

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11, pri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-00
pol leta 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7, v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabrgček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglesi in poslanice se računijo po petit-vrstah čr tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prošnji. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabrgček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Slovesno umeščenje

goriškega župana.

V soboto opoldne je bil slovesno umeščen županom mesta Gorice dr. Franc Marani. Prisostvoval je namestnik princ Hohenlohe.

Namestnik je pozdravil mestni svet ter prijavil potrditev dr. Maranija županom Gorice. V lepih besedah se je obrnil do novega župana, ko je prisegel v njegove roke, rekoč, da so njegovi someščani prav volili, ko so izvolili njega, ki sprejema težki posel, ker potreba je velikih finančnih žrtv za prospah mesta, kjer se potrebe občutijo še toliko bolj, ker se bliža mesto novi dobi vsled bohinjске železnice; vsled te se mesto dvigne, in v tako svrhu treba toliko previdnejše uprave. Namestnik je rekel tudi, da ljubi lepo in obrtno mesto cvetoče dežele sredi ljubeznivega prebivalstva. Veselilo ga bo, če jej bo mogel koristiti, »zato delajmo skupno in dolgo za našo lepo Gorico.« Besede namestnikove so vzbudile v navzočem občinstvu velike ovacije.

Novi župan se je zahvalil namestniku, da je prišel sam k umeščenju, ga prosil, naj sporoči Njegovemu Veličanstvu zahvalo za potrditev, potem pa dostavil, da so ga razveselile namestnikove besede, katerega delovanje za deželo je že plodonosno, ki naj torej ostane mnogo let namestnik v Trstu.

Prvi podžupan Bombig je čestital na to županu v imenu mestnega sveta ter ga vspodbujal, naj pogumno sprejme težko nalogo, rekoč, da je treba še mnogo storiti, da pa je del programa že tako napredoval, da upa, da se izpolni vse z energijo, ki je lastna novemu županu. Priporočal mu je pred vsem, pečati se z narodno rečjo, ter naj pripelje zaupano mu ladijo v varno zavetje.

Župan je po kratkih besedah do podžupana, da se sme naslanjati na pomoč celega mestnega sveta, začel razvijati svoj program:

Glede narodnosti je rekel: »Absolutni pogoj naše eksistence in napredka našega mesta je ohranitev slavne narodnosti, kateri pripadamo po zgodovini in po tradiciji jasno potrjeni. Naš namen ni napadati pravico drugega, ampak braniti našo, obdržati jo intaktno; naše pravo je živeti narodnostno.« Omenjal je solidarnost Lahov v monarhiji, rekoč, da v kratkem bodo Lahi deležni vseh pravic, katere jamči konstitucija vsem različnim narodom v monarhiji... V Gorici naj se obdrži vedno živ sveti ogenj narodnega čuta, Goričani s svojim županom naj se spominjajo neprestano in naj učiijo vestno svoje otroke, da smrt jezikov je smrtnarodov. Potem pa je prešel na razna druga polja.

Občinska uprava naj funkcijonira vedno pravilno, na magistratu se ima vršiti vse v redu in vestno, vsi od prvega do zadnjega morajo tako delati. O občinskih financah je rekel, da njim mora biti posvečena prva skrb, in »na gospodarsem polju se brani narodnostni princip.« V Gorici se kažejo v proračunih že od nekdanj primanjkljaji, katere so pokrivali s tekočimi posojili. Ta posojila pa, ker jih ni bilo mogoče vedno pokriti, so postala navadna posojila z dolgo skadenco, in tako je bil občinski budget obtežen skozi dolgo vrsto let z amortizacijskimi obroki. Precejšnji del ostajajoče svote posojil, ki presegajo 2 $\frac{1}{4}$ milijona K, se je porabil v izbris takih tekočih posojil. Letni donesek za interese in amortizacijska kvota od občinskih posojil, izmed katerih potoče prvo šele leta 1924, presega že sedaj peti del rednih zahtev

občinske uprave. Skozi 19 let ostane še ta postavka neizpremenjena, ali treba bo še povečati jo, ker v kratkem bo treba izvršiti nova dela, katere zahteva vse meščanstvo. Povečale so se davščine, ki pa tudi ne bodo zadoščale za prihodnja leta. Treba tu še upoštevati, da mesto mora prejeti ali slej opustiti mitnino in podreti mitnice, kakor se drugodi povsod: godi, vsled česar odpade 22.000 K na leto. Napoveduje nove davščine, pred vsem na privatni použitek vina in najemniški krajevar.

V zdravstvenem oziru treba marsikaj storiti. Bolnišnice se nahajajo v žalostnih razmerah, zlasti glede higijene. Vode ni. Rekel je župan, da je njihova sveta dolžnost storiti v tem pogledu odločilen sklep; izvršiti se ima na vsak način, naj stane, kar hoče. Kanalizacije potreba mestu, radikalne oskrbe cest, reforme tržnega nadzorstva, javne pralnice, ljudske kopeli, stavbenega reda, občinsko klavnico treba preurediti, ki je nedostojna in antihigijenična, živinski trg treba napraviti po modernih zahtevah, itd... Za šole se troši na leto $\frac{1}{3}$ občinskih dohodkov. »Ljudski pouk med nami pa je tak zahteva, da nobena žrtev ne sme biti za isto prevelika.« Omenjal je tudi novo železnico, po kateri se more dvigniti Gorica do blagostanja, »katero pa drugače utegne odnesti oni, stoječ tako blizu nas, ki zna ceniti v gospodarskem blagostanju tajnost moralnega in civilnega napredka.« Pozval je še vse na skupno delo ter sklenil z besedo: »Tako mi Bog pomagaj!«

Tako je govoril novi župan. — Dva momenta sta, katere moramo iz njegovega govora zlasti poudariti:

1. novi župan se ni postavil na isto intransigentno stališče v narodnem

oziru, na katerem stojijo ultra-Lahi in katerega odmeve smo tako pogostoma čuli doslej prav v občinski dvorani;

2. župan je odkritosrčno priznal, da je mesto do grla zadolženo, da se ni nič delalo, da je vse zanemareno, kamorkoli pogleda.

Našel je razne potrebe; teh pa je toliko, da se mora vsakdo vprašati: Za Boga, kaj pa so sploh doslej delali? Kam pa je šel ves tisti dežar, tista posojila, ki težijo na mestnem budgetu? Kaj se je storilo z njim? Vse zanemareno, nezdravo, in kup dolgov?!

Položaj, v katerem nastopa novi župan, je res kritičen, in prav železne volje bo treba, da se vsaj nekaj iz obširnega programa obistini. Vprašanje le, če pa bo imel novi župan okoli sebe takih ljudi, ki ga bodo izdatno podpirali ter umeli. Sam ne more vsega. Položaj je tak, da potrebuje dobrih pomočnikov. Teh pa je bore malo...

Kar se tiče nas Slovencev, seveda nismo bili niti omenjeni povodom umeščenja, dasi je mesto v polovici slovensko! Ali vendar se to pot nas ni gledalo tako grdo, kakor navadno v mestni dvorani, marveč je rekel župan »Nostra intenzione non sia di offendere il diritto altrui, ma di diffendere il nostro.«

— Prav! Jemljemo na znanje, upamo pa, da se bo tudi držal tega! Mi ne žalimo Lahov, mi ne stremimo za tem, da bi jih morda poslovenili, čeprav bi bil po tej poti nam le nazaj dan velik del, ali zahtevamo pa, da se nam pusti svoboden razvitek, da se spoštuje naše pravice in naš jezik povsodi, in tudi na goriškem magistratu! Mi hočemo živeti v miru z laškimi someščani, hočemo pa biti z njimi v vsakem oziru jednakoveljavi. Naš opravičen boj na to stran se bo nadaljeval toliko časa, da dosežemo pravico! V svrhu razvitka mesta treba miru in sporazumljenja med meščani, ne le vzdrževanja italijanstva v Gorici! Mi želimo mestu kar najboljšega uspevanja, saj je glavno

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Tako je postal Vampa star dvanajst, mala Tereza najst let.

Pri tam sta dozorevali njuni naravi. Svoje umetniške zmožnosti je razvil Luigi v toliko, v kolikor mu je bilo v njegovem samotnem življenju mogoče. Mnogokrat je bil žalosten, zdaj žareč, zdaj jezen, a vedno zbadljiv. Nobeden izmed dečkov njegove starosti, kar jih je bilo v Pampinari, Palestrini in Valmontonu, ni mogel dobiti nanj kakega vpliva ali postati vsaj njegov tovariš pri igri. Njegova svojeglavna narava, ki je vedno zahtevala, a nikdar dovoljevala drugim, ki se ni uklo-nila nobeni prošnji, nobenemu prigovarjanju, je odklanjala vsako prijateljsko zblizanje, zatrla vsako simpatičen čut, ki se je zbudil zanj. Samo Teresa je imela z njim samo besedo, jednim samim pogledom, jednim samim migljajem oblast nad tem: ponosnim duhom, ki se je uklanjal roki ženski, a bi se bil pustil moški roki raje streti.

Teresa je bila živahna in vesela, toda silno nečimerna. Dva pijastra, katere je izplačal Vampi vsak mesec grofov oskrbnik, in vse, kar je dobil za izrezljane podobe, katere je prodajal trgovcu, ki je prodajal v Rimu igrače, je izdal za biserne uhane, steklene vratnice in zlate igle. Tudi je bila Teresa vsled prevelike radodarnosti svojega mladega prijatelja najlepša in najbolj nališpana deklica cele rimske okolice.

»Otroka sta rastle drug poleg drugega nemoteno ter se brez upora prepuščala nagibom svojih zgodaj dozorelih narav. V svojih pogovorih, željah in sanjah je videl Vampa samega sebe vedno kot kapitana ladije, generala armade ali guvernerja te ali one pokrajine, Tereso kot bogato, krasno oblečeno gospo, ki jo spremljajo sluge v blestelih livreh. Kadar sta sedela skupaj cel dan in krasila svojo bodočnost s tem, da sta si zidala v oblake te neumne in sijajne gradove, sta se ločila, da sta odgnala svoje ovce v njihov hlev ter se vrnila z višav svoje domišljije v nizkoto svojega resničnega sveta.

»Nekega dne je rekel mladi pastir oskrbniku, da ve za volka, ki je prišel iz Sabinskih gora ter zasleduje njegovo čredo. Oskrbnik mu je dal puško, in to je bilo baš, kar je hotel Luigi. Slučajno je bila puška izvrstna in je nesla kroglo nalik angleškim puškam. Grof, ki je ubil nekoč z njo obstrljeno lisico, je razbil kopito, in vrgel so jo na stran. To je bilo za Vampo brez pomena. Preiskal jo je natanko, pomislil, kako bi bolj ugajala njegovim očem, ter napravil novo kopito s tako lepimi okraski, da bi bil dobil samo zanj gotovo petnajst do dvajset piastrov, če bi je bil le hotel prodati.

»Toda to mu ni prišlo na misel. Imeti puško, to je bila že dolgo skrivna mladeničeva želja. V deželi, kjer je prišla na mesto prostosti neodvisnosti, je orožje prva potreba vsakega pogumnega srca, vsake močne narave, kajti orožje služi za brambo in za napad ter dela onega, kateri je nosi, strašnega.

»Zdaj je posvetil Vampa ves svoj prosti čas temu, da se je vadil v streljanju. Kupil si je smodnika in krogelj ter rabil za cilj vse mogoče predmete: krivo, suho deblo oljkovega drevesa, ki raste po Sabinskih gorah; lisico, ki je zapustila zvečer svojo luknjo, da bi pričela svoj ponočni lov; orla, ki je plaval po zraku. Kmalu je bilo tako izurjen, da je Teresa premagala strah, katerega ji je povzročal v pričetku pok puške,

ter imela največje veselje, ko je videla, kako zadene njen mlad prijatelj z največjo gotovostjo sleherni cilj, naj je katerekoli vrste.

»Nekega večera je prišel iz jelkovega gozda, poleg katerega sta sedela običajno mladenič in deklica, res volk; toda niti za deset korakov se ni oddaljil od gozda in že je bil mrtev.

»Vampa je bil ponosen na svoj uspeh, naložil volka na svoje rame ter ga odnesel domov.

»Z vsem tem se je Luigi v okolici precej proslavil. Izvrsten človek dobi celo vrsto občudovalcev, naj živi kjerkoli. Po okolici so govorili o mladem pastirju ter ga imenovali najvrljajšega contadina, kar jih živi deset milj naokoli. In dasi je bila Teresa še v večjem okrožju znana kot najlepša deklica, ji vendar ni rekel nihče niti besedice o ljubezni, kajti znano je bilo, da jo ljubi Vampa.

»In vendar si mladenič in deklica nista še nikdar povedala, da se ljubita. Zrastla sta drug poleg drugega kakor dve drevesi, ki združujeta v zemlji svoje korenine, v zraku svoje veje in pod neбом svoj vonj. Želja videti se, ta je ostala vedno ista, da, razvila se je v potrebo, in lažje jima je bilo misliti, da umreta, kakor pa, da bi preživela drug brez drugega le jeden dan.

»Teresa je bila stara šestnajst, Vampa sedemnajst let.

»Tedad se je govorilo mnogo o roparski četi, ki se je pojavila v Lepinskih gorah. V rimski okolici banditje pravzaprav niso bili nikdar popolnoma iztrebljeni. Le glavarjev je manjkalo večkrat. a kakorhitro se pojavi glavar, ne manjka ljudij, ki osnujejo četo.

»Slavni Cucumetto, ki so ga zasledovali v Abruzzih, pregnali iz kraljestva Neapoljskega, kjer je vprizoril takorekoč

mesto našega dela dežele, želimo pa, da se pred vsem negujejo potrebni predpogoji za tako uspevanje. Brez Slovencev ni nič! Zato najprvo proč s šikanami nasproti Slovincem z magistrata! Usoda Gorice je tesno združena s Slovenci. Radi tega pa naj na vseh svojih potih in v vseh svojih ukrepih upošteva gospod župan to, kar že poje naša narodna pesem, da — brez Slovencev Gorice ni.

Promet s tujci.

Koncem leta 1899. je pisal konzul Zjedinenih držav v Ženevi svoji vladi: »Od prvega januarja pa do današnjega dne je posetilo Švico najmanj 2.500.000 popotnikov; in vsaki izmed teh je po priliki pustil v deželi 80 frankov, skupaj 200.000.000 frankov. Ker je v Švici okoli 3.000.000 prebivalcev, se lahko prav upošteva obseg teh številok.«

Doslej se je cenilo bogatstvo v Švici na 72.50 frankov na osebo; po gorenjem številu pa pride na osebo 152.50 frankov, to je, kar pretvarja najsiromašnejšo deželo v eno najbogatejših. Te številke dokazujejo, s kako umnostjo so znali meščani švicarske konfederacije crpati korist iz svoje zemlje. Te rezultate so dosegli največ z osnovanjem in popolnjevanjem gostilniške obrti. Leta 1882. se je sešlo v Bernu 65 gostilničarjev in hotelirjev, ki so položili temelj švicarski zadrugi gostilničarjev. Koncem leta je bilo članov 189, leta 1900. jih je bilo že 810, ki so imeli skupno 65.100 postelj, društvene glavniice pa 80.918 frankov. Leta 1892. je bila osnovana »Revue Suisse des Hôtels« kot društveno neodvisno glasilo, katero izdaja društveni centralni urad v Baselu.

S stališča reklame je najznamenitejše delo tega urada izdanje knjižice »Les hôtels de la Suisse« z listo okoli 1000 gostiln in hotelov, in »Livre rouge«, ki beleži nekatere agencije za potovanje in reklamo. Profesijsionalna šola, zasnovana leta 1893. po gostilničarski zadrugi v Ouchy-Lausanu, je dala tudi dobre rezultate. Predava se tam jezike, računanje, lepomis, zemljepis, knjigovodstvo in druge tehnične predmete.

Vprašanje, ki je za gostilniško obrt velevažno, je varovanje naravnih lepot. Na Francoskem bo to varovanje kmalu po zakonu organizovano. Meseca februarja t. l. je odobrila zbornica zakonski predlog, ki obsega te-le točke:

1. v vsakem departementu se ustanovi poverjeništvu za varovanje naravnih lepote.

2. isto ima nalogo sestaviti listo posestev, katerih varovanje utegne biti z umešniškega stališča velikega interesa;

3. lastniki zemljišča, katero se ima varovati, dobijo nalog, da ne uničijo in ne predrugačijo naravnega stanja svojega posestva;

4. kdor se pregreši proti temu zakonu, bo kaznovan z globo 300 do 3000 frankov.

Ta načrt se nahaja v rokah senata; senat je imenoval poseben odsek pod predsedstvom Berengera, ki ima nalogo preštudirati načrt, ga tudi prenameniti, če prihaja kje preveč v navskrižje s pravom do lastnine, z ekonomijo, industrijo in prometnimi sredstvi.

Posebna pozornost se polaga v Švici in v Franciji na tečno kuhinjo, dobre sobe in čistoto. Najinteligentnejši izmed gostilničarjev in hotelirjev je brez dvoma oni, ki ne ponuja v reklamih izbranih vin in najizvrstnejše kuhinje, marveč edinele: drainage parfait. Tak hotelir ve, da je tako obečanje velikega vpliva na potnike, zlasti na angleške goste, ki so v tem pogledu zelo pazljivi. Žalibog pa se vendar dobijo tudi tam gostilne in hoteli na kmetih, v katerih je mnogo karati glede komforta in čistote.

V predgovoru francoskega Baedekerja je pisano: »Tudi v nekaterih velikih gostilnah so nekateri občni lokali najodurnejši radi nečistote. Krivda pa ne pada vedno le na gostilničarje in njegovo služinčad, marveč tudi na potnike, ki bi se morali sramovati, ker sebe tako nizko cenijo.«

Iz navedenega se vidi, kako se je pospel drugodi promet s tujci že na visoko stopinjo, in kako se trudijo, da bi ga obdržali in še povečali. Vse to nam boji v poduk in ravnanje pri prometu s tujci, kateri nam prinese nova železnica, in v glavnem že pri snovanju društva za povzdigo prometa s tujci, do katerega pač moramo priti v kratkem času!

Domače in razne novice.

Namesnik princ Hohenlohe je nastopil v ponedeljek dvatedenski dopust. Nadomestuje ga podpredsednik T. Schwarz.

Novi župan goriški dr. Franc Marani se je rodil na Voloskem leta 1850., kjer je bil njegov oče odvetnik. Njegova mati se je pisala Perič. V Gorico je prišel z očetom še prihodnje leto ter vzrastel v Gorici. Po dovršenih gimnazijskih študijah v Gorici je šel v Gradec študirat jus. Z 29. letom je postal odvetnik. Deležil se je pridno političnega gibanja med Lahi, prišel kmalu v starašinstvo in v deželni zbor. Ne-

kaj let je bil tudi državni poslanec. Dr. Marani je deželni odbornik in načelnik laškega kluba v deželnem zboru. Marani je skozi in skozi Lah, toda previden, ki se nikjeri ne izpostavlja. Zna tudi precej dobro slovensko.

Novi župan dr. Marani je prevzel vodstvo magistrata v ponedeljek. Ta dan so se mu predstavili vsi uradniki. Tajnik dr. Vecchi je imel nagovor, na katerega je župan odgovoril.

Imenovanje. — Okrajni tajnik v Trstu g. Fran Kenda je imenovan ces. kr. adjunktom namestništvinih pomožnih uradov, ter mu je ob enem podeljen naslov ravnatelja.

Imenovana sta za poštna asistenta M. Demonte in Peter pl. Zuccato v Gorici.

Odkritje Prešernovega spomenika v Ljubljani se bo vršilo dne 10. septembra t. l.

Knjavec. — Izšla je 8 številka Knjaveca s sledečo vsebino: Natančneje opazovanje hranilnih snovij, O higijeni duha, Telesna zapeka, Brezspalnost, O higijeni sežiganja mrličev, Popotna in domača lekarna, O obistnih boleznih, Solničarica in kap vsled vročine, Kako naj se oblačimo? O utonitvi, Kako utrditi telo? Raznoterosti, Za kuhinjo in hišo in književnost.

V korist Prešernovega spomeniku se bo vršila v nedeljo 6. t. m. velika veselica v Mirnu, katero priredi pevsko in bralno društvo »Miren«. Sodelovala bodo razna pevska društva iz okolice. Vspored smo pričakovali obile udeležbe. Na dvorišču in vrtu, kjer bo veselica, je lepa senca. Tramvaji bodo vozili ali izpred kavarne Central ali izpred Kapucinske cerkve.

V Ravnici vlada veliko ogorčenje proti tamkajšnjemu duhovniku, ker je povodom plesa tako razburil mirne prebivalce ter ker dela sitnosti in neumnosti v cerkvi, kjer se je predznil dopisnike »Primorca«, ki so pisali le resnico, imenovati — falote! V cerkvi je zmerjal poštene ljudi, ki govorijo resnico, s — faloti! Prav je le, če se take posvečence žene pred sodnijo, da so kaznovani, potem se se jim že zaveže jezik. Lep apostol miru!

Marijine hčere je te dni zopet jemal v zaščito ljubljanski »Slovenec«. Koliko so vredne te belo oblečene ptice, smo povedali pred kratkim, ko smo priobčili vest, da se je v naši okolici kar 4 (reči štirim) pripetilo nekaj, kar bi se ne smelo pripetiti čistim Marijinim hčeram! Jedna izmed teh 4 je imela 15 let in 15 dnij, pa se je že spoznala s fantom. Ker so šle vse štiri skoro hkratu v Rim, sledi iz tega, da je to društvo pravo društvo za zapravljanje čistosti, in zbirališče mora biti pravi b..... — Ker je seveda vse res, so molčali klerikalni listi kakor grob. Pa se še dobi kak klerikalni prismojenec, ki govori o vzgojevalnem pomenu Marijinih družtev! Kaj prav: nunc Golob v Podgori?!

Slovenska mestna šola je tisti naš kulturni postulat, za kateri se še vedno borimo, pa se

bomo tudi borili, ker vemo, da se borimo za pravično reč, in da moramo končno le doseči pravico. Novi g. župan hoče napraviti red na to in ono stran; naj vzame v svoje urejevanje tudi slovensko mestno šolo ter reši to reč končno tako, da bo prav. Tista šola Podturnom je v sramoto občinskemu svetu, v sramoto Lahom, ki tako radi trkajo na kulturo! Šola naj se postavi na primernem mestu, pa bo dobro obiskana! G. župan je rekel: Nostra intenzione non sia di offendere il diritto altrui. Torej?!

Slovenski slikar Alojzij Šubic je umrl naglo v Newjorku v Ameriki. Ker ni dobil kruha doma, je šel v Ameriko, kjer se mu je godilo dobro. Ali zadela ga je smrt nenadoma v noči od 15. na 16. pr. m. Zgrudil se je od kapi zadet ter ostal mrtev; star je bil 40 let. Pokojni Šubic je bil brat znamenitih slikarjev Šubicev. Tudi on sam je bil dober slikar. Njegovo sliko Prešerna se dobiva v naši knjižarni.

Bralno in pevsko društvo »Ipava« v Mirnu priredi dne 24. avgusta (»na kvaterno«) veselico s plesom.

Torej škof Mahnič! — »Slovenec« je priobčil v petek dopis iz Rogaške Slatine, kjer pripoveduje neki slov. duhovnik, da kogar izmed Hrvatov se vpraša, kdo je zasnovatelj »katoliškega« gibanja na Hrvaškem, vsak odgovori: dr. Mahnič. — Torej njemu naprtujejo pogubonosno, razdvojevalno delo na Hrvaškem!! Slovenski Rimci so res hujši nego Rim sam.

Napisi na lekarnah v Gorici, kedaj so ob nedeljah in praznikih zaprte ter katere so odprte, so le laški. Zakaj niso tudi slovenski? Saj so lekarne namenjene tudi Slovincem? In poznamo lekarne, ki imajo večino Slovencev za odjemalce. Čemu torej prezirajo njihov jezik? Napisi morajo biti tudi slovenski. Zahtevamo jih, ker v lekarnah pač ni prostora za — laško politiko!

Sumljiva smrt. — V Biljah je umrla pred par dnevi 8 mesecev stara deklica Elizabeta Peric. Ker se je govorilo, da je dete umrlo vsled slabega ravnanja z njim, ker oče ni hotel nič vedeti o detetu, trdeč, da ni njegovo, in ker jo mrliški ogleda izjavil, da se mu zdi smrt sumljiva, je šla v soboto sodnijska komisija v Bilje, da preišče vso to reč.

Spremembe naslovov v finančni stroki. S oskar. skim odlokom od dne 29. m. m. so odpravljeni naslovi: »viši finančni komisar«, »viši davčni komisar« in »davčni nadzornik«. Na mesto teh naslovov je za finančne konceptne urade v 7. činovnem razredu določen naslov »finančni svetovalec«, za one v 8. razredu naslov »finančni tajnik« in za one v 9. razredu naslov »finančni komisar«. Dosedanja »višja finančna nadzorništva« in »finančna nadzorništva« bodo v bodoče ne glede na obseg njihovega okraja imela naslov »finančna nadzorništva«.

(Dalje v prilogi.)

pravo vojsko, je prekoračil kakor Manfred Garigliano, prišel med Sonnino in Juperno ter se zatekel na obrežje Amasina.

»Hotel je osnovati novo četo ter si prizadeval, da bi nadaljeval delo Decesarija in Gasparona, katera je upal kmalu prekositi. Več mladih ljudi iz Palestrine, Frascatija in Pampinare je izginilo. V pričetku so se ljudje vsled tega vznemirjali, a kmalu se je zaznalo, da so se priklopili Cucumettovi družbi.

»Kmalu je bil Cucumetto predmet splošne pozornosti. O tem glavarju banditov so se pripovedovale poteze, ki so značile nenavadno drznost in odurno krutost.

»Nekega dne je odvel mlado deklico; bila je to zemljemerčeva hčerka iz Frosinone. Banditske postave so pozitivne: mlada deklica je najprej dotičnikova, ki jo odvede, in potem pridejo na vrsto, da jo uživajo drugi, kakor jih določi žreb. In nesrečnica zadovoljuje poželenje cele tolpe, dokler jo banditje ne zapuste na samotnem kraju, kjer umrje.

»Če so njeni stariši bogati in bi jo lahko odkupili, pošljejo k njim sela, ki se pogaja za odkupnino. Glava jetnice jamči za selovo varnost. Če zavrnejo ceno, zahtevano kot odkupnino, je jetnica nepreklicno obsojena.

»Mlada deklica je imela v Cucumettovi tolpi svojega ljubljence. Imenoval so je Carlini.

»Ko spozna mladeniča, iztegne svoje roke proti njemu, misle, da je rešena. Toda ko jo zagleda in spozna ubogi Carlini, se mu skrči srce, kajti niti hip ne dvomi o tem, kakšna usoda pričakuje njegovo ljubljeno.

»Toda ker je bil Cucumettov ljubljene, ker je delil z njim že tri leta vse njegove nevarnosti ter mu rešil nekoč življenje s tem, da je odbil vdarec sablje, katero je dvignil nad njegovo glavo vojak, je upal, da bo imel Cucumetto z njim usmiljenje.

»Odvede torej načelnika na stran, dočim obsedi deklica ob deblu visoke smreke, ki se je dvigala sredi iztrebljenega gozda, ter zakrije obraz pred poželjivimi banditskimi pogledi.

»Tukaj mu pove vse; razodene mu svojo ljubezen do jetnice, obljubo, da si ostaneta zvesta, in kako sta se izza časa, odkar je v okolici, shajala vsako noč ob neki razvalini.

»Ta večer pa je odposlal Cucumetto Carlinija v sosedno vas, da ni mogel priti k sestanku; tako je našel deklico slučajno Cucumetto ter jo odvel.

»Carlini mu pove vse to ter ga prosi, naj popravi v svoji naklonjenosti do njega izjemo ter se ne dotakne Rite, posebno ker je dekličin oče bogat in plača veliko odkupnino.

»Cucumetto se uda navidezno prošnjam svojega prijatelja ter mu naroči, naj poišče ovčarja, katerega lahko pošlje k Ritinemu očetu v Frosinone.

»Carlini se ves radosten vrne k mladi deklici, ji pove, da je rešena, ter reče, naj piše svojemu očetu pismo, v katerem naj mu pojasni, kaj se ji je zgodilo, ter javi, da znaša odkupnina za njo tristo pijastrov.

»Odloka dajo očetu dvanajst ur, namreč do devetih zjutraj prihodnjega dne.

»Ko napiše deklica pismo, je vzame Carlini ter odhiti iskati primerne sela.

»Kmalu sreča mladega pastirja, ki je zapiral svojo čredo. Navadni banditski selj so ovčarji, ki žive med mestom in hribi, med divjim in civiliziranim življenjem.

»Mladi pastir odide takoj na pot, obljubivši, da dospe v jedni uri v Frosinone.

»Carlini se vrne ves vesel, da pove svoji ljubici to dobro novico.

»Svoje tovariše najde na istem mestu, kakor jih je zapustil, sedeče pri večerji in vesele, ker jim je donesel njihov posel mnogo dobička. Med njimi išče zastoj Cucumetta in Rito.

»Vpraša, kje sta. Banditje mu odgovorijo s tem, da se zasmeyejo na ves glas. Hladen pot stopi Carliniju na čelo, in lasje se mu naježe v strahu, ki mu skrči srce.

»Ponovi svoje vprašanje. Jeden izmed tovarišev nallje kozarec orvietskega vina ter mu ga ponudi, rekoč:

»Na zdravje vrliga Cucumetta in lepe Rite!»

»V tem hipu se zazdi Carliniju, da sliši krik ženske. Vse razume. Vzemši kozarec, ga vrže v obraz onemu, ki mu ga je ponudil, ter plane proti mestu, s katerega je čul krik.

»Kmalu najde za nekim grmom Rito v Cucumettovem objemu.

»Ko zagleda Cucumetto Carlinija, se dvigne, drže v vsaki roki pištolo.

»Bandita se nekaj trenutkov gledata, jeden s smehljajem razkošja na ustnicah, drugi s smrtno bledim čelom.

»Zdelo se je, da se mora pripetiti med tema človekoma vsak hip nekaj strašnega. Toda roka Carlinijeve, ki je segel po pištoli, polagoma omahne.

»Med njima je ležala Rita.

»Mesec je razsvetljeval ta prizor.

»Torej,« pravi Cucumetto, »ali si izvršil nalogo, katero si si naložil?»

»Da, kapitan,« odvrne Carlini, »in jutri zjutraj ob devetih bode tukaj Ritin oče z denarjem.«

»Izvrstno. In med tem preživimo krasno noč. Ta mlada deklica je šarmantna, in ti imaš res dober okus, mojster Carlini. Ker nisem sebičen, se vrniva k tovarišem, da žrebamo, kdo pride za menoj na vrsto.«

»Torej ste se odločili za zakon, ki določa skupnost. vpraša Carlini.

»In zakaj naj bi delal izjemo?»

»Mislim, da je moja prošnja...«

»In ali meni, da si več kakor drugi?»

»To je res.«

»A bodi miren,« odvrne Cucumetto smehljaje; »saj pride vrsta tudi na te; ali nekoliko preje, ali nekoliko pozneje, to je brez pomena.«

»Carlini zaškriplje z zobmi.

»Pojdiva,« pravi Cucumetto in se obrne proti tovarišem, »pojdi z menoj.«

Poveljnik 3. voja pl. Sacco v je dospel danes v Gorico. Jutri zjutraj pojde v Kanal, zvečer se vrne v Gorico. V petek bo prisostvoval vajam, zvečer odpotuje.

Umrl je v Dutovljah na Krasu kaplan Valentin Klinar, star 35 let, miren, vsega spoštovanja vreden duhovnik. Mnogo je trpel v Istri v Žrenju, kamor ga je bil poslal sloveči Petronio v Trstu. Lahki so ga preganjali, celo življenje njegovo je bilo včasih v nevarnosti. Tam je trpel in si nakopal bolezen. Dasi je prosil proč, ga niso hoteli uslišati, slednjič je pobegnil, ker si ni znal drugače pomagati. Služboval je potem na Barki in leto dni v Dutovljah.

V izkazu preplačnikov za „Učit. konvikt“ je omenjeno, da je daroval okr. šol. nadzornik v Tolminu g. Lasič 5 K, v resnici pa je daroval 10 K, kar se s tem popravlja.

Narodna veselica v Prvačini. — V lepo vrsto narodnih veselice, katere so se vršile tekom letošnje spomladi in poletja po naši okolici in izven nje, moramo pristeti sedaj še vsestransko dobro uspelo narodno veselico v Prvačini. Od vseh stranij Vipavske doline, iz goriške okolice, iz mesta in ugodni je hitelo v nedeljo občinstvo v Prvačino. Zbralo se je izredno mnogo občinstva, katero se je počutilo prav dobro v odlični Prvačini. Na lepo prirejenem prostoru se je izvršila veselica po vzporedi, kakor smo ga objavili. Petje, moški zbor in mešan zbor, je bilo dobro, ali v ospredje je stopala le igra „Divji lovec“. Po lepem govoru v pozdrav došlim gostom je vse hitelo, da bo navzoče pri imenovanem narodnem igrokazu. Igra je težka in dolga. Ali kakor smo se morali doslej le čuditi, da so tako lepo uspovale igre v Dornbergu, tako moramo reči tudi gledalci te igre, da jo zadovoljila občinstvo ter bila igrana prav dobro. Ni lahka reč, uprizoriti tako igro. Treba je časa, dela, potrpežljivosti, vstrajnosti, požrtvovalnosti, potem šele se da kaj opraviti. Vse to je bilo tukaj združeno, in imena: Gregorič, Mira Bajčeva, Pavlica, Mozetič, Molek, Štoka itd., so nam pričala, da je igra v dobrih rokah in pod dobrim vodstvom, kar je zagotovilo dober uspeh. In res, ta ni izostal. Občinstvo je sledilo igri z zanimanjem, dasi je res dolga. Vso pohvalo zaslužijo prireditelji in igralci. Po veselici je pričel javni ples, ki je bil prav animiran; svirali sta pridno Sokolska in Čitalniška godba. Unela se je živahna zabava, in pozno v noč so se vračali izletniki domov veseli, da so preživeli lep dan.

Omeniti moramo, da se je točilo dobro vino ter je bila postrežba dobra in cene primerne.

Gambetta in „Soča“ — pa laži lista „L'Eco del Litorale“. — Listič laških popov v Gorici z imenom „L'Eco del Litorale“ je priobčil pod naslovom „Gambetta e la „Soča““ članek, v katerem brani — mirenske klerikalce, ki so bili obsojeni radi znanega divjastva, o katerem smo govorili v dveh zadnjih številkah, ter pravi, da smo bili v uvodnem članku

zadnjič slični Gambetti, ki je vsliknil: Klerikalizem, glej ta je sovražnik! Primera z Gambetto nam je le v čast — v čast pa ni laškim popom okoli „L'Eco“, da na to lažejo, ker pravijo, da se kaže tista mladina divjo, ki čita „Soča“ ter da kažejo to tudi obsodbe pred sodnijo, in to je vsakdanja skušnjava! — To je laž, predrzna farska laž, popolnoma vredna ničvrednih laških zaničerm. Torej okoli „L'Eco“. — Druga ne rečemo nič, samo to še, da nam je pod častjo, preprekati se s črnimi laškimi zbesnelci, ki mislijo le na — znane Rundbakinove „articoli di gomma“, za katere delajo reklamo v svojem gnojniškem listu! O sveta čistost in sveti celibat!

„L'Eco del Litorale“, zagrizeni list steklih laških popov v Gorici, je izhajal poldrugo leto vsak dan. Ta čas pa se je s svojim berilom zakopal v tak gnoj, da bo odslej izhajal iz istega le po trikrat na teden.

Solkanski Sokol priredi dne 20. t. m. veselico z javno telovadbo, petjem, godbo in plesom v Grgarju. Natančnejši vsopred priobčimo pravočasno. Posebnih vabil se ne razpošilja. — Ker je to prvi sokolski nastop v tem delu naših gor, se nadejamo od str. ni bratskih društev obilne udeležbe. Odbor.

Padel je v nedeljo popoldne 22 letni Jožef Servijan s skal nad Sočo ter se nevarno poškodoval. Zaspal je bil, in v spanju se je prevrnil. Baje je bil malo vinjen. Padel je 16 m globoko. Včeraj se je počutil že skoro dobro. — Najbrže ni nič poškodovan v notranjem.

Dva cigana pomagala nekemu vojaku k begu. — V tukajšnje sodnijske zapore so prignali dva cigana, Hudoroviča, ker sta baje pomagala nekemu vojaku, ko je dezertiral.

Padel je v Vipavo 10 letni deček A. Vižintin, ki je nesel očetu, kateri dela pri železnici v Dornbergu, kosilo. Dečku je spodrsnilo, padel je v vodo, se udaril na glavo ter si zlomil desno roko. Prepeljali so ga v Gorico k nsmisljenim bratom.

Polno večjih stanovanj je praznih v Gorici. Pač ni ljudij, ki bi mogli plačati draga stanovanja n. pr. na Korsu; za Gorico je potreba dosti srednjih stanovanj in manjših, pred vsem pa ne predragih. Ob tej priliki vprašamo: Kaj je z akcijo za mala stanovanja, o kateri se je sklepalo tudi že v mestnem svetu? Nič?!

Pretep v ulici Torrente. — V nedeljo ponoči okoli 11. ure je prišlo do pretepa med 5 moškimi v ulici Torrente. Neki Petarin je udaril Vincenca Staniča po zobeh, da se je zgrudil na tla. Antonu Pavlinu so zlomili 3 zobe, pa tudi druge poškodbe je dobil po telesu.

Padel je, ker je bil vinjen, v nedeljo 32 letni železniški delavec A. Hočevar v Rihembergu na tiru nove železnice v Dornbergu ter se poškodoval precej, zlasti na levi roki. Prišel se je zdraviti v Gorico k usmiljem bratom.

Srečno je prišel iz nevarnosti 3 letni deček Piccul v Raštelu, ki je obvisel na oknu nad

cesto, pa so ga hitro rešili nevarnosti. Otrok je splezal na okno, razbil šipo, in pri tem obvisel.

Nozvesta dekla. — 32 letna Antonija Lišnik je služila pri neki družini v Pevmi, kateri je ukradla 101 K ter razne druge reči. Ko so prišli na to, so jo poslali v ulico Dogana v Gorici.

Razpis službe. — V c. kr. moški kaznilnici v Gradišču je izpraznjeno mesto paznika, združeno s plačo IV. razreda, oziroma mesto pomožnega paznika, združeno s sistemiziranimi službenimi prejemki. Prošnje je vložiti na ravnateljstvo c. kr. kaznilnice v Gradišču do 23. avgusta t. l.

Lah v pretepu. — Delavci v Bramovi opekarni so se v ponedeljek za zajutrek pretepali. Leteli so po zraku kozarci, steklenice itd. Poleg njih je stala 27 letna prodajalka sadja Ana Manaj, kateri je priletela steklenica na čelo ter jo ranila, da je morala iskati pomoči v tukajšnji ženski bolnišnici.

V Soči je utonil predvčeršnjim 26 letni Franc Brankovič, delavec v Solkanu. Prijel ga je menda krč, in voda ga je odnesla.

Zaprl so neko 22 letno služkinjo Marijo M. iz Maribora, ker je na sumu, da je družini, kjer je služila, jemala denar, ter z njim zalagala svojega ljubčka, korporala pri topničarjih. Ko so jo prijeli, je tajila, kar se je dalo, ali so jo vendarle pridržali v zaporu.

Kolesar Alojzij Lah je zadel na Telovadnem trgu na 5 letno Margareto Pinavčičovo ter jo podrl na tla. Deklica je poškodovana na glavi in obrazu.

Redarja je zadel nehote z ročajem kolesar Jos. Mladovan v ulici proti pokopališču. Redar je padel, se poškodoval na levem kolenu. Mladovan pride radi tega pred sodnijo.

V slegno je zabodel neki Anton Vidoc 23 letnega Valentina Spesota iz Ločnika, ko sta se prepirala. Spesot je prišel v Gorico v bolnišnico.

Izpred sodnje. — 17. aprila letos je kričal neki nemški trgovski potnik v hotelu „Treh kron“, ko se je vračal ponoči v sobo, iz katere je bil šel po potrebi, da je v sobi tat. Prišel je na pomoč hlapec. V sosedno sobo je smuknil nekdo, v katerem je hotel potnik spoznati istega, ki je bil pod njegovo posteljo. Zaprl so ga; upisan je bil za Nikolo Ivankoviča, v resnici pa je bil Savo Mjovič iz Cetinja. Prva obravnava se je preložila, pri drugi pa se ni moglo nič konstatirati o kaki nameravani tatvini, marveč je bil Mjovič kaznovan na 24 ur zopora, ker se je napačno javil. — Sedel pa je v zaporu od 17. aprila do sedaj!

5 mesecev težke ječe s postom vsak mesec je dobil 35 letni C. Bevs iz Pierisa radi težke telesne poškodbe.

Delavska knjižica z imenom Andrej Skole, mizar iz Breginja št. 59, se je izgubila dne 1. jul. od Katarinjevega trga do živinskega trga.

Kdor je našel to knjižico, naj se oglasi v našem upravištvu.

Skrbniški fantje priredijo javni ples dne 6. avgusta pri Ivanu Adamiču. Svirala bode veteranska godba iz Mavhinj, v slučaju slabega vremena se vrši ples prihodnjo nedeljo.

Odlikovanje. — Papež Pij X. je podelil viteški križec reda Sv. Gregorija c. in kr. dvornemu tovarnarju orgeljg. Ottonu Riegerju, lastniku trdnje bratje Rieger (Jägerndorf) v priznanje njegovih zaslug za izdelovanje orgelj, posebno za izdelke poslane v Rim.

Gg. naročnikom. — Z današnjo številko smo stopili že v mesec avgust. Opozorjamo vse one naročnike, ki so zaostali z naročnino, da nam jo pošljejo čim prej, ker ponovno povdarjamo, da le redni plačniki so prava podlaga dobrih listov.

Išče se poštna odpraviteljica

Ponudbe takoj na c. k. poštni urad Ročinj.

Vojna med Rusi in Japonci.

Japonski pogoji. Iz New Jorka poročajo, da je Japonska zaupljivo priobčila Zveznim državam, da bodo nje odposlanci že na prvi seji predložili glavne pogoje za sklep miru. Ako se bodo ti pogoji zdeli Rusiji, da jih ne more vsprejeti, izjavijo japonski delegatje, da so vse nadaljne seje nepotrebne. Med temi pogoji so: plačnanje vojne odškodnine, odstop otoka Sahalina, polu otoka Liaotung, mandžurske železnice do Harbina, povrnitev Mandžurije Kitajski in pripoznanje japonskega protektorata nad Korejo.

Nebogatov in Roždestvenski. Petrograjsko „Ruskoje Slovo“ je zvedelo, da je admiral Nebogatov nujno zahteval dovoljenja, da se sme povrniti v Rusijo, v svrhu, da se opraviči glede ladij, ki so se bile vladje Japoncem, toda do sedaj ni še prejel odgovora. Vsi oni, ki so se udali, bodo degradirani ter izbrisani iz vojne mornarice. Roždestvenski se ne povrne prej, dokler ne bo dovršeno preiskava radi bitke pri Tsušimi.

Mirovna pogajanja. Japonski mirovni komisar Sato je nasproti nekemu poročevalcu izjavil, da je Japonska pripravljena skleniti premirje, toda še le potem, ko ruski mirovni pooblaščenec priobči svoja poverljiva pisma, kar bo seveda prva naloga mirovni pogajanj. On je mnenja, da se premirje sklene takoj, ko prično komisarji svoje formalno poslovanje. Nadalje je Sato izjavil, da imajo japonski odposlanci pooblastilo vsprejeti vsak predlog, oziroma ga odkloniti ter do morajo postopati v imenu vlade. Seveda mora vsako listino, ki jo podpišejo, odobriti cesar.

Ruske mobilizacije. Glasom poročil iz Petrograda odpošiljajo sedaj v Vzhodno Azijo 19. armadni zbor, za

„Takoj pridem.“
„Cucumetto odide, ne da bi izpusil iz oči Carlinija, misle, da ga namerava iznenaditi od zadej. Toda na banditu ni bilo opaziti nobenega sovražnega namena.“
„S prekrizanimi rokami je ravno stal pred Rito, ki je ležala pred njim nezavestna.“
„Za trenotek se porodi Cucumettu misel, da boče vzeti mladenič deklico v svoje naročje in z njo ubežati. Toda na tem mu ni bilo mnogo, kajti od Rite je dobil, kar je hotel. In kar se tiče denarja, je bilo tristo pištrov, ki jih je bilo treba razdeliti med družbo, tako majhna svota, da se zaradi tega ne vznemirja mnogo.“
„Zato nadaljuje svojo pot proti tovarišem. Toda v njegovo veliko začudenje pride Carlini takoj za njim.“
„Žrebajmo, žrebajmo!“ kličejo banditje, ko zagledajo glavarja.
„In oči vseh teh ljudi se posvetijo v silni strasti, da dobijo njihova obličja v rudečkastem siju plamena nekaj demonskega.“
„Glavar jim prikima. Takoj napišejo imena vseh, prav tako Carlinijevo kakor vsa druga, ter jih zložijo v klobuk. In najmlajši iz tolpe potegne iz klobuka listič.“
„Na listu je bilo napisano ime Diavolacciovo.“
„To je bil isti, ki je ponudil Carliniju vina, češ naj pije na zdravje načelnikovo in ki mu je odgovoril Carlini s tem, da mu je vrgele kozarec v obraz.“
„Iz široke rane, zijajoče od ust do senca, mu je tekla kri.“
„Vide, da mu je sreča naklonjena, se Diavolaccio glasno zasmije.“
„Kapitan,“ pravi, „Carlini pravkar ni hotel piti na vaše zdravje. Recite mu, naj pije na moje. Morebiti uboga vas raje kakor mene.“
„Vsi pričakujejo, da Carlini vzdihva. Toda v začudenje vseh prime z jedno roko kozarec, z drugo steklenico, nalije vina in pravi s čisto hladnim glasom:

„Na tvoje zdravje, Diavolaccio!“
„In nato izpije vino, ne da bi mu zatrepetala roka. Potem se obrne k ognju in pravi:
„Dajte mi večerjo! Pot, ki sem jo napravil, mi je vzbudila glad.“
„Živel Carlini!“ vskliknejo roparji.
„In vsi posedejo v krogu okoli ognja, dočim Diavolaccio odide.“
„Carlini je in pije, kakor da se ni zgodilo nič.“
„Roparji ga gledajo začudeno in ne morejo razumeti te hladnosti.“
„Naenkrat se zganejo, obrnejo in zagledajo Diavolaccio, držkega v rokah mlado deklico.“
„Glava ji je visela nazaj, in njeni dolgi lasje so se vsipali do tal.“
„Čim bolj se približata krogu svetlobe, ki ga je tvoril ogenj, tem bolj je mogoče razločevati bledoto na obličju mlade deklice in bledoto na obličju banditovem.“
„Ta prikazen je bila nekaj tako izvanrednega in svečastnega, da vstanejo vsi razun Carlinija, ki sedi mirno naprej ter je in pije, kakor da se ni zgodilo nič.“
„Diavolaccio se približa v globokem molku ter položi deklico kapitanu pred noge.“
„Takoj spoznajo vsi vzrok bledote na obličju mlade deklice in bledote na obličju roparjevem: Rita je imela zabodeno v svojo levo stran prsij bodalo prav do ročaja.“
„Vsi se ozro na Carlinija. Nožnica ob njegovem boku je bila prazna.“
„O, o!, pravi glavar, „zdaj vem, zakaj je ostal Carlini zadej.“
„Vsakdo na svetu, in če je še bolj divji, mora občudovati hrabro dejanje. Dasi bi morebiti nobeden izmed banditov ne bil storil tega, kar je storil pravkar Carlini, so vsi razumeli njegovo dejanje.“

„Torej,“ pravi Carlini, vstane ter se približa mrtvemu truplu, držeč roko na kopitu svoje pištole, „ali je zdaj še kdo, ki mi odreka to žensko?“
„Ne,“ pravi glavar, „tvoja je!“
„Nato si jo Carlini naprti ter jo odnese iz svetlobe, ki jo je metal okoli sebe ogenj.“
„Cucumetto razpostavi straže kakor po navadi, in roparji se zavijejo v svoje plašče ter ležejo okoli ognja.“
„Naenkrat da straža znamenje in takoj so glavar in njegovi tovariši na nogah.“
„Pribhajal je Ritin oče, prinašaje sam odkupnino za hčerko.“
„Čuj,“ pravi Cucumettu in mu pomoli mošnjo denarja; „tu imaš tristo pistol, vrni mi mojega otroka!“
„Toda glavar ne vzame denarja ter mu da znamenje, naj gre z njim. Starec uboga, in moža odideta. Končno Cucumetto obstane ter pokaže starcu dve osebi ob deblu nekega drevesa.“
„Čakaj,“ pravi, „zahtevaj svojo hčerko od Carlinija! On je, s katerim obračuniš.“
„In obrne se ter odide k svojim tovarišem.“
„Starec obstane in se ne zgane, sluteč neznano, neizmerno nesrečo, ki ga ima zadeti.“
„Končno stopi nekaj korakov proti drevesu, pod katerim je videl dve osebi.“
„Pri sumu, ki ga začuje, dvigne Carlini glavo, in starčeve oči prično razločevati oblike oseb pod drevesom natančneje.“
„Na tleh je ležala ženska, s svojo glavo na kolenih moža, ki se je sklanjal nad njo. Ko se je mož ozrl, je razkril obraz ženske, katerega je pritiskal na svoje prsi.“
„Starec spozna svojo hčerko, in Carlini spozna starca.“
„Čakal sem te,“ pravi bandit Ritinemu očetu.
„Nesrečnik,“ pravi starec, „kaj si storil?“
„In s strahom gleda Rito, ki je bila bleda, nepremična, okrvavljena, z nožem v svojih prsih.“

njim odide 13. armadni zbor, za njim odide 13. zbor iz Smolenska. Sedaj mobilizirajo 9. in 21. zbor v Kijevu. — Ti štirje zbori, ki bodo na jesen že v Mandžuriji, imajo tvoriti novo armado.

Japonci na Sahalinu.

Uradno se poroča od japonske strani, da je armada na Sahalinu dne 28. pr. m. ob dnevnem svitu prodrla dalje ter potisnila Ruse nazaj. Japonski oddelek je porazil rusko pehoto, ki se je nahajala pri Vedensikovskem ter jo potem zasledoval. — Japonci so dne 28. t. m. preprodili Ruse iz okrožja Rikovsk ter so zavzeli mesto, pri čemer je prišlo do hudih puščinskih bojev. Pozneje so Japonci južno od Rikovskega zadeli na 800 mož ruske pehote ter jih pogнали v beg. Padlo je 200 Rusov, 50 jih je bilo ujetih. Ruske vojske sile, ki so v zadnjih bojih prišle na otoku Sahalinu v dotiko z Japonci, so šteje 5000 mož pehote ter so imele 12 topov. — Armada na Sahalinu poroča: Samostojni oddelki konjenstva, ki so dne 27. pr. m. popolnoma prodrli proti Luikovu, so se valed velikih nemirov, ki so vladali v mestu, po noči vrnili nazaj. Levo krilo armade je dne 28. pr. m. ob 3. uri zjutraj pričelo prodirati proti Luikovu; ob 8. uri zjutraj je bil Luikov popolnoma zavzet. Japonske čete, ki so bile odposlane, za zasledujejo sovražnika, so dne 28. pr. m. južno od Luikova zadale na rusko pehoto, močno 800 mož, od teh jih je bilo 200 ubitih, 500 pa ranjenih.

Poročilo generala Lineviča.

General Linevič poroča od 29. pr. m.: Armada je zasedla okraj okoli Hailungčena. Neki oddelek je dne 24. t. m. imel boj s Hunguzi. Dne 26. t. m. je oddelek prodiral dalje ter je okolo 6. ure zvečer naskočil neko japonsko pozicijo. Japonci so se ob znatnih izgubah umaknili. Naš oddelek se je, ko je izvršil svojo nalogo, zopet umaknil.

Zahteve Kitajske.

Iz New Yorka poročajo: Kitajska be na mirovni konferenci zahtevala, da se jej izplača ena milijarda dolarjev za škodo, ki jo je vojna provzročila v Mandžuriji.

Japonci na Sahalinu.

Admiral Kataoka poroča: Eskadra je dospela do Bazoltovih otokov. Od tod se je videlo v smeri poštnege urada v Aleksandrovskem štiri tope, ki so pričeli streljati, toda kmalo potem so morali umolknuti. Mesto je gorelo in neko poslopje, podobno magazinu, je zletelo v zrak. Admiral poroča nadalje, da so se Rusi umaknili onostran gorovja, ki deli okraj Aleksandrovsk od odprtega morja. Tukaj so Rusi baje popolnoma izolirani, ker ni nikake ceste ter se ne morejo več dolgo upirati. Pričakovati je torej, da se udajo. Ta zmaga je pripomogla Japoncem do popolnega gospodarstva na otoku. V Tokiju vlada veliko veselje nad vspehom ekspedicije na Sahalin, ter nad izkrcavanjem čet; to tem bolj, ker so japonske čete prvič stopile na sovražnikovo ozemlje.

Mirovna pogajanja.

Iz New Yorka poročajo: Japonci mislijo, da se bodo vršila mirovna pogajanja na način, kakor ona v Simonoseki po japonsko-kitajski vojni. Prvega dne se odobrijo pooblastila. Ako bodo ruski komisariji imeli dovoljna pooblastila, tedaj izroče Japonci Rusom svoje zahteve pismeno. O teh se bodo Rusi posvetovali najbrž več dni ter odgovore pismeno. To se bo nadaljevalo, in tako se bodo pogajanja vršila najbrž pismenim putem. Japonci menijo,

da bodo trajala pogajanja mesec dni, ker bodo v tem času morali mirovni komisariji vprašati sementertje tudi mnenje svojih vlad.

Na brzojavko, ki jo je odposlalo sveteništvo orenburškega okraja carju, v kateri je isto prosilo, naj ne sklene sramotnega miru, je car odgovoril: Rusi se zamorejo name zanesiti. Nikdar ne sklenem sramotnega oziroma velike Rusije nedostojnega miru.

Začetek blokade Vladivostoka.

Iz Vladivostoka poročajo: Brodovje admirala Togo, ki stoji pred trdnjavo, je izkrcalo čete na otoku Askold, ki leži pred Vladivostokom. Brodovje sestoji iz oklopnih in torpedovk. Križarke stražijo obrežje. „Daily Telegraph“ pa poroča iz Tokia: Japonsko brovpovje blokira Vladivostok. Močne japonske eskadre nadzorujejo obale Sahalina, Sibirije in Koreje.

Japonske namere.

Iz Tokia poročajo, da Japonska ne zapuza Rusiji in je zopet odposlala iz Jokohame na bojišče 10.000 mož, ker je Rusija pred kratkim odposlala v Mandžurijo ravno toliko vojakov. Mikado je pripravljen vrniti Mandžurijo Kitajski, toda le pod pogojem, da se ondi upravo popolnoma pootsnuje in stavi pod japonsko nadzorstvo.

Angleško-japonska zveza že podpisana.

Angleški krogi, ki so vladi najbližji, so izjavili, da je angleško-japonska zveza, ki zagotavlja obedvema državam azijske posest, že sklenjena in tudi vse točke podpisane.

Razgled po svetu.

Proti novemu obrtnemu zakonu. — Delovanje stalnega obrtnega odseka v državnem zboru je bilo dosedaj uspešno ter so obrtniki smeli upati, da se tako potrebni zakon kmalu dožene ter dobi najvišje potrjenje. Sedaj pa je začela groziti ovira. Predsedstvo osrednje zveze avstrijskih industrijcev je poslalo protest proti novemu obrtnemu zakonu trgovinskemu ministerstvu, ministerstvu notranjih zadev in ministerskemu predsedniku. Industrijci opozarjajo na obupni(?) položaj industrije ter zahtevajo, da se obrtni zakon ne predloži v sankcijo!

Avstrijski in nemški cesar se snideta baje začetkom jeseni, kakor se zatrjuje iz Berolina.

Ljubljanski grad je prešel v ponedeljek v last mestne občine ljubljanske, kar je naznaila na stolpu belo-zelena mestna zastava.

Nova nemška stranka v Avstriji. — V nemških listih pišejo o možnosti, da se pred bodočimi volitvami osnuje nova stranka, v kateri bi bili spojeni nemški narodnjaki, liberalci in vse-nemci.

V Trstu so končno le prišli na sled — tatovom, ki so toliko časa vznemirjali prebivalstvo z naravnost drznimi tatvinami. Policijski adjunt Titz je aretiral 5 tatov. Eden je že priznal dve tatvini.

Učenec zabolel učenca. — V Kamniku je učenec II. razreda Albin Košir zabodel z nožem svojega součenca Vlacava Loboda, ker mu ta poslednji ni hotel dati nekaj sadja. Nož je šel tik mimo srca. Lob da se je onevestil.

Jadranska banka v Trstu. — C. kr. ministerstvo za notranje posle je soglasno s c. kr. finančnim ministerstvom dovolilo javno subskripcijo bančnih delnic. Ker pa je že potom privatnih priglasitev in pred javno subskripcijo pokrita vsa glavica, odpade javna subskripcija popolnoma. V prilogi onim, ki so čakali javne subskripcije, hočejo znižati koncesionari dosedaj podpisano število močnejih delničarjev. Tako se omogoči udeležba na subskripciji širšim krogom.

Novo uniformiranje avstrijske vojske. — Dunajska „Zeit“ javlja, da se novo uniformiranje avstrijske vojske nekoliko zakasni. Cesar se namreč ne strinja z vsemi predloženimi spremembami, zlasti je proti predlogu, da bi vojaki nosili okroglo suknjo. Najbrž bo vsprejeta predložena uniforma pehote, ki bo sive barve z rdečimi našivi.

Plebiscit za razdruženje unije. — Iz Kristijanije poročajo, da norveška vlada namerava predložiti stortingu, naj splošno glasovanje norveškega naroda odloči razdruženje unije s Švedsko. To splošno glasovanje se bo vršilo dne 13. avgusta.

Tragična smrt v Beogradu. — Ogrski listi poročajo iz Belegrada, da se je te dni hčerka bivšega ministerskega predsednika Avakumovića vrгла z okna svojega stanovanja ter je kmalo nato izdahnila. Mlada gospica je bila prijateljica princesinje Helene ter je bila zelo priljubljena v kraljevi palači.

Tri dni so bili živi zakopani v Plajbergu na Koroškem trije rudarji. Udrila se je namreč velika plast zemlje, in predno so jih odkopali, je minulo 69 ur. Pocevi so jim dajali jedila in potrebščine, sicer bi bili lakote poginili.

Nemški vpilv v Maroku. — Marokanski sultan je odobril ponudbo nemške tvrdke Rentman in Dorga, ki zgradi v Tangerju pristanišče za 1.200.000 frankov. Maroko plača podjetju izgovorjeno vsoto v desetih letih. Ponudbe angleških in francoskih tvrdk je sultan odklonil. To je uspeh potovanja cesarja Viljema v Maroko.

Japonski socialisti. — Charles Petit, francoski časninar, ki je bival dlje časa na Japonskem, piše o japonskih socialistih: Na Japonskem obstoji socialistična stranka, o kateri se je govorilo tudi v Evropi povodom socialističnega kongresa v Amsterdamu. Na ta kongres so bili poslani svojega vodjo Katajamo, ki je bil pred 4 leti sluga ter je pral sode v Ameriki in v Japanu. Soc. stranka na Japonskem ima vsega skup 300 članov. Izdajajo tudi svoj list. — Ta francoski žurnalista navaja iz jednega članka soc. lista japonskega to-le: „Res, vsi ljudje so bratje ter imajo iste pravice. Kakor socialisti v Evropi, tako smo tudi mi neprijatelji tiranije. Ali naš cesar je oče nas vseh. On ima vse vrline ter je postal od Boga. Zato pa smo mi v Japanu srečni, ker on vlada modro in očeavsko. — To je podobno onim ruskim seljakom, o katerih pravi Turgenjev, da ko so jih spravili do tega, da se dvignejo v revolucijo, so šli ter začeli klicati — „živio car!“

Velik požar je uničil v Kebešvaralju 300 poslopij. Ker je pihal veter, je začelo goreti tudi bližnje mesto Kolbah, kjer je zgorelo tudi 36 poslopij.

V Carigradu so zaprli v soboto vse uradnike bolgarske broderske družbe. Policija je baje na sledu provzročiteljem atentata na sultana.

O sestanku nemškega cesarja z ruskim carjem. — Dopisnik „Le Journala“ v Parizu poroča, da je pri sestanku nemškega cesarja z ruskim cesarjem navedel carja, naj vojsko energično nadaljuje, da lahko Rusija v ta namen porabi svojo armado, ker Nemčija garantira za mir v Evropi. Za uspešen konec vojne odpre Nemčija Rusiji svoj denarni trg, car naj pa prevzame inicijativo za reforme. Roosevelt je le radi tega sprožil mirovno vprašanje, ker dela za Japonsko, katere finančni položaj zahteva sedaj miru.

Samomor v Trstu. — V krčmi „Alla luna“ na trgu Carlo Goldoni se je v nedeljo ustrelil z revolverjem neki slabo oblečen neznan mladenič, star približno 18 let. Poklicali so zdravnika, a ta ni mogel pomagati ničesar, ker je bil samomorilec že mrtev.

Avstrijski in laški vojaki na mejli. — Na nekem vrhu blizu „Stifserjaha“ na Tridentskem so prišli skupaj avstrijski cesarski lovci in laški alpski lovci. Ti poslednji so kričali: „Abbasso l'Austria“ in le razbornosti častnikov se je zahvaliti, da ni prišlo do spopada.

Nemiri v Nižnem Novgorodu. — V Nižnem Novgorodu so bili 23. pr. m. in naslednje dni izgredi, katere so provzročili štrajkovci fužin v Lormovi in drugih raznih tovarn, katerim so se pridružili še nekateri drugi uslužbeni „zemstva“. Policija je preprečila ponovne poskuse, da bi se izgredek zbrali. Dne 23. t. m. na večer se demonstrantje priredili spreved, akoravno je množica, obstoječa iz več tisoč prodajalcev, rokodelcev in delavcev žugala s silo preprečiti demonstracijo. Strel iz revolverja, ki ga je oddal neki štrajkovec, je množico še bolj razburil, nakar je ista štrajkovce potisnila na trg Ostroški. Tu so se vršili divji prizori. Razburjena množica je preganjala štrajkovce, jih zlostavljala ter preklinjala provzročitelje štrajka. Le z velikim trudom je bil napravljen mir, enaki prizori so se vršili tudi v drugih krajih mesta. Množica je bila tako razkačena, da se je zaganjala celo v policijo, hoté ji iztrgati aretovance in jih linčati. Zagotavlja se, da je ubit lekarnar Heinze, ki je štrajkujoče hujskal in prvi streljal. 27 oseb je bilo ranjenih.

Delavci so ubili štiri revolucionarce, tri najst so jih pa ranili. Ravno tako žalostno se je končal tretji poskus revolucionarcev dne 25. pr. m., ki so hoteli nakujskati delavce v luki. Oblastnijam se je končno posrečilo vzpostaviti mir, ne da bi bilo treba rabiti orožje. Proti šoli fužin v Lormovi, kjer so nastanjene čete, je bila vržena bomba, ki je ubila samega dinamitarda.

„Žarek lune pade na njo ter obsije njeno blede obličje.“
„Cucumetto je tvojo hčerko posilil,“ pravi bandit, „in jaz jo ljubim ter sem jo umoril, kajti za njim bi jo bila oskrnila še cela tolpa.“

„Starec ne bo ničesar, ampak samo pobledi kakor duh.“
„Zdaj,“ pravi Carlini, „me kaznuj, če sem kriv.“

„In potegnivsi nož iz dekličjih prsij, se dvigne ter poda z jedno roko starcu nož, z drugo pa odpne svoj telovnik ter mu ponudi naga prsa.“

„Prav si storil,“ pravi starec z zamolklim glasom. „Objemi me, sin moj.“

„Carlini se vrže ihteč v naročje očetu svoje ljubice. Bile so to prve solze, ki jih je potočil ta razbojnik.“

„Zdaj mi pomagaj,“ pravi starec, „da pokopljeva mojo hčerko.“

„Carlini gre po dve lopati, in oče in ženin pričneta kopati jamo pod hrastom, katerega goste veje naj bi pokrivala grob mlade deklice.“

„Ko je grob gotov, jo objame najprej oče, nato ženin. Nato jo prime jeden za rame, drugi za noge, ter jo položita v jamo.“

„Ko napravita to, poklekneva vsak na drugo stran ter molita pogrebne molitve.“

„Ko končata te, zasujeta grob z izkopano prstjo.“

„Nato poda starec Carliniju roko ter mu pravi: „Hvala ti, sin moj! Toda zdaj me pusti samega.“

„Toda zdaj...“ pravi ta.

„Zdaj me ostavi, to je moje povelje!“

„Carlini uboga, odide k svojim tovarišem, se zavije v svoj plašč, in kmalu se zdi, da spi prav tako trdno kakor njegovi tovariši.“

„Zjutraj zbudi Cucumetto svoje ljudi ter jim ukaže oditi. Toda Carlini noče zapustiti gozda, ne da bi videl, kaj se je zgodilo z Ritinim očetom.“

„Starca najde visečega na veji hrasta, ki je senčil grob njegove hčerke.“

„Ob njegovem mrtvem truplu in na njenem grobu pri-seže, da osveti oba.“

„A te obljube ni mogel izpolniti, kajti dva dni pozneje je padel Carlini v poboj z rimskimi vojaki.“

„Toda čudili so se, da ga je zadela kroglja v hrbet, dočim je bil obrnen z obrazom proti sovražniku.“

„Vendar je začudenje izginilo, ko je povedal jeden izmed banditov svojim tovarišem, da je v hipu, ko je padel Carlini, stal deset korakov za njim Cucumetto.“

„Ono jutro, ko so zapuščali gozd pri Frosinnu, je šel za Carlinijem čul njegovo prisego ter ga kot previden človek prehitel.“

„O glavarju te čete so pripovedovali še celo vrsto drugih dogodkov, ki niso bili nič manj strašni kakor ta.“

„In vsakdo je trepetal, če je čul le ime Cucumetto.“

„O teh dogodkih sta se pogovarjala Luigi in Teresa nešteto krat.“

„Deklica je trepetala, ko je poslušala tak povesti. Toda Vampa jo je smehljaje miril ter udaril z roko ob svojo puško, ki je nesla kroglo tako izborna. Če se je nato bala še vedno, ji je pokazal vrana, ki je sedel sto korakov od njih na suhi veji, dvignil puško k licu, pomeril, in ptič je padel mrtev na tla.“

„Med tem je čas mineval. Mladenč in deklica sta sklenila, ko bo Vampi dvajset in Teresi devetnajst let, da se poročita.“

„Treba je bilo samo prositi dovoljenja. Prosila sta in je dobila.“

„Nekega dne se zopet pogovarjata kakor po navadi o svojih načrtih za bodočnost. Naenkrat začujeta več strelav, in takoj nato plane iz gozda, ob katerem sta pasla ovce, mož ter hiti naravnost proti njima.“

„Ko pride toliko blizu, da ga lahko razumeta, jima zakliče:“

„Preganjajo me; ali me moreta skriti?“

„Luigi in Teresa spoznata takoj, da mora biti begunec kak bandit, toda med rimskimi kneti in banditi vlada prirojena naklonjenost, v kateri oni tem vedno pomagajo.“

„Ne da bi kaj odgovoril, pohiti Vampa k vходу v bližnjo jamo, odstrani kamen, ki jo je zapiral in popolnoma zakrival, namigne beguncu, naj se skrije v to skrivališče, ki ni znano nikomur, zapre za njim vhod ter sede čisto mirno nazaj k Teresi.“

„Skoro isti hip se prikažejo na robu gozda tudi štirje vojaki na konjih. Trem izmed njih je bilo videti, da iščejo begunca, četrti je vlekel s seboj vjetege bandita.“

„Vojaki gledajo po okolici ter zapazijo Luigija in Tereso, zdirjajo k njima ter ju prično izpraševati.“

„Odgovorita jim, da nista videla nikogar.“

„To je nerodno,“ pravi brigadir, „kajti oni, katerega iščemo, je glavar.“

„Cucumetto?“ zakličeta začudeno Luigi in Teresa zajedno.

„Da,“ odvrne brigadir, „in ker je razpisana na njegovo glavo nagrada tisoč rimskih srebrnikov, bi jih bil dobil vsak izmed vaju petsto, če bi ga bila pomagala vjeti.“

„Mladenč in deklica se spogledata. Brigadirju se vzbudi za hip lahko upanje. Petsto rimskih srebrnikov je tritisoč frankov, in tritisoč frankov za dve siroti, ki se hočeta poročiti, veliko premoženje.“

„Da, to mora človeka jeziti,“ pravi Vampa, „toda midva ga nisva videla.“

„Nato prejezdijo vojaki okolico v vseh možnih smerih, toda zastonj.“

(Dalje pride.)

Letoviščarji na Bledu. — Na Bled je prišlo, kakor poroča „Letoviški list“, v času od 20. do 26. pr. m. 262 tujcev. Na Bledu je bilo letos že 1576 oseb.

Vojna sodnja v Sebastopolu. — Vojna sodnja, ki bo sodila upornike vojnih ladij „Knjaz Potemkina“ in „Jurja Pobjedonosca“, se sestane v Sebastopolu dne 7. avgusta. — Uporniki se nahajajo sedaj na transportni ladiji „Prut“ v sevastopolskem zalivu pod strogim varstvom. Vojna sodnja, kjer se bo vršila razprava, se nahaja ob pomolu. „Prut“ se usidra ob pomolu in obtoženci se iz ladije podajo naravnost v sodno dvorano.

Književnost.

„O užitni od vina in mesa“ je naslov knjižnice, ki jo je pravkar izdala c. kr. kmetijska družba kranjska. Knjižica obsega 86 strani navadnega formata. Spisal jo je c. kr. finančni višji komisar Makso Kostanjevec. — **Vino in meso!** Kdo ne pozna teh predmetov? Vinorejec in živinorejec, ki jih pridelujeta, krčmar in mesar, ki jih razpečavata, konsument, ki jih uživa, vsakdo jih pozna, kajti so življenski predmeti. Naravno je torej, da so postali ti predmeti že zgodaj vir državnih dohodkov. Naložila se je nanje užitnina. Kakor konsumne davke sploh, plačuje užitnino od teh predmetov neposredno pridelovalec ali prodajalec, posredno pa uživalec, kajti v cenah jo prvi prevajajo na zadnjega. Koliko pa je ljudi, ki plačujejo na ta način užitnino od teh predmetov, ne da bi jih sploh zanimalo vprašanje o užitnini! Koliko je dalje užitnino ne, posredno plačujočih ljudi, ki se pač zanimajo za užitnino, a nimajo prilike, da bi se seznanili z zavednimi določbami. In vendar je poznanje teh predpisov zanje največje važnosti, da jih ne kršijo in ne zabredejo s tem v kazni, gotovo zanimivo pa tudi za konsumenta vobče. Zaraditega pa velja vsakomur: „Vzemi knjižico, ki je pravkar izšla, in čitaj!“ — Knjižica je pisana vseskozi v poljudnem, vsakomur umljivem slogu. Namenjena je širšemu občinstvu, posebno pa k. marjem, mesarjem in darcjem. Razdeljena je v dva dela. Prvi del obsega razpravo o užitni od vina, viuskega in sadnega mošta, drugi del razpravo o užitni od mesa. Oba dela sta zopet razdeljena v poglavja, kjer nas g. pisatelj seznanja s pravicami in dolžnostmi obrtnih, obonom pa tudi zasebnih strank, ki izvršujejo takozvana dav-

kovna dejanja; dalje z razmotiranjem o teh davkovnih dejanjih samih, o kontroli itd.; končno s kazenskimi določbami za prestopke užitninskih predpisov. Te nam navaja v obliki praktičnih slučajev, ki se brez dvoma pogosto dogajajo. Za dodatek ima knjižica kratke opombe glede dohodarstveno-kazenskega postopka v obče in glede pravnih sredstev. — Preprosto ljudstvo kaj pogosto krši užitninske predpise iz nevednosti. Saj pa tudi ni čuda! Odkod naj preprosti človek izve, kaj je, pravo in kaj ne, ko nimamo spisov v domačem jeziku, ki bi ga o tem poučili. Celo olikanemu občinstvu je užitnina le malo znana. Temu nedostatku se je sedaj odpomoglo. V obliki poljudne razprave, izogibajoč se citatom zakona, nam je g. pisatelj podal težka, včasih celo sporna vprašanja, tikajoča se omenjenih predmetov. Tudi čigar duh ni vaje na znanstvena razmotiravanja, bo našel v knjižici pri pazljivem čitanju to, kar bo iskal. Ne dvomimo, da bo v spisu našel sveta vsakdo, ki se zanima za predmet, bodisi da se sam peča z užitninskimi dejniji, bodisi da se sicer zanima zanje. Za blagor ljudstva vselej in povsodi z najlepšimi uspehi delujoča c. kr. kmetijska družba kranjska, ki je iz mnogobrojnih jej došlih vprašanj spoznala veliko potrebo take poljudne slovenske knjige, si je stekla za izdajo te knjižice novih zaslug. Naj bi tudi občinstvo v svojo korist pridno segalo po knjižici, kar stori tem lažje, ker jej je cena samo 1 K 50 h s poštino vred. Knjiga se naroča pri kmetijski družbi v Ljubljani. Denar je naprej poslati.

Izjava*)

Z ozirom na mnogobrojna vprašanja in domnevanja od strani vdeležnikov in izletnikov k slavnosti minule nedelje v Prvačino, priporočam sem podpisani izjaviti, da se omenjeni dan in pri tej priliki ni točilo tvoj vrhniškega piva, in da vse na pijačo nanašajoče se opazke s tem odločno odklanjam ter prosim, da se me ne spravlja v nikako zvezo z isto.

V Gorici, dne 1. avgusta 1905.

Jos. Rován,

zastopnik in zalagatelj vrhniške pivovarne.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Papir za smotčice

(cigarete.)

Na drobno in na debelo so vedno na razpolago te vrste:

Abadie (riz in laily) — Aida — Aristocratique — Club — La fleur — Job — Rival — Regal.

Zaloga higijeniških „Ross jskih giljz“ iz Odese, pa tudi drugih vrst, za izdelovanje smotčic. — Medena cevka za izdelovanje smotčic.

Prekupcem izdaten popust.

Knjigarna in papirnica
A. Gabršček v Gorici.

Napačno mnenje.

Stara izkušnja je, da se vgnezdijo pri šem občinstvu dostikrat mnenja in nazor, ki povsem napačni in o katerih se niti ne ve, ko so nastali in zakaj so tako ukoreninjeni. prikazen srečamo na vseh poljih, pri tem izbože tudi na polju zdravstvenih vprašanj in ot temu je edino pomožno sredstvo: z ne- najnim podukom in z vsem povdankom po- nejati in s tem dobri stvari pomoči do za- ženega ugleda. — Kar tu navajamo, velja

viljeno tudi o Kufekejevi moki za otroke. Ti- soče mater ve in pozna vse izvrstne lastnosti tega v svoji stroki edinega otroškega hranil- nega sredstva, a mnogo je mater s povsem na- pačnim nazorom, da je Kufekejeva moka za otroke samo za dojenčke, ki trpe na želodčnem ali črevesnem kataru. Vsekakor se je pri sličnih boleznih otrok Kufekejeva otroška moka izborna obnesla, ker použita na mleku ali pa sama, od- stranjuje vrenje v črevesu ter zabranjuje na- predovanje želodčnega in črevesnega katarja. Pa tudi za zdravo dojenčke je Kufekejeva

otroška moka s kravjim mlekom ali brez njega izvrstno hranilno sredstvo, ker lahko služi do- jenčkom, ki ne dobe materinega mleka, kot iz- ključna hrana, ker ima vse v materinem mleku se nahajajoče hranilne snovi združene v pravem razmerju, jo otroci radi uživajo in dobro pre- bavljajo. Ima zadostno množino mineralnih snovi za tvorbo kosti in mesa, beljakovine za tvorbo mišičevja in v izdatni meri pospešuje rast moči. Kufekejeva moka za otroke tvori razun tega tudi vzdržno, malo dela dajočo hra- nilno sredstvo vedno enakega zadržaja in se

torej kot sredstvo za pravilno prehrano zdravih otrok jako priporoča. Ta pojasnila, ki osvetljujejo dobro mno- gostransko porabo Kufekejeve otroške moke, naj matere ne prezrejo. Iz teh lahko povzemajo, na kako vreden in ne dovolj vpoštevan način pomaga Kufekejeva moka za otroke k razvoju in moči nežnega otroškega telesa in kako po- spešujoče je, dati to hranilno sredstvo redno tudi zdravemu otroku.

Zemljevid

poknežene grofije Goriške in Gradiške s
Prstom in okolico
narisal E. Pombig
izdala in založila Slovanska knjigarna
A. Gabršček v Gorici.

Nategnjen na platnu s palicama zgoraj in spodaj (obseg 90×130 cm)
s poštino vred K 9 —
Isti zemljevid ukusno opremljen z oglasi narodnih tvrdk, tudi na
platnu in s palicama, s poštino vred K 4.50.

ZBORI

možki in mešani.

ŠEST MOŠKIH ZBOROV, uglasbil Anton Nedvčd. 1. Pevčeva molitev. — 2. Ljubezen in pomlad. — 3. Lahko noč. — 4. Planinsko dekle. — 5. Popotna pesem. — 6. Pri poroki. (G. M. 1889.) K 1:10

OSEM MOŠKIH ZBOROV, uglasbil Anton Nedvčd. 1. Zastavenička (kantata). — 2. Po- nočni pozdrav. — 3. Ne zabi me. — 4. Podoknica. — 5. Ko gledam ti v oči. — 6. Dekletu. — 7. Nagrobna pesem. — 8. Avstrija moja. (G. M. 1891.) K 1:10

SEDEM MOŠKIH GLASOV, uglasbil P. Hugolin Sattner. 1. Zjasi zvezde mu temne! — 2. Kakor nekdanj (četerospev). — 3. Pogled v nedolžno oko. — 4. Za čim med bojni grom. — 5. Zdravljica. — 6. Vesen zbor. — 7. Na planine (Partitura s štirimi glasovi). (G. M. 1894.) K 2:50

NA VRELU BOSNE. Velik možki zbor. Uglasbil F. S. Vilhar. (G. M. 1900.) K 1:30

NAPEVI ZA ČVETERO IN PETERO MEŠANIH GLASOV, zložil P. Hugolin Sattner. 1. Nazaj v planinski raj. — 2. Po zimi iz so- le. — 3. Studenčka. — 4. Majniku v pozdrav. — 5. Detetu. — 6. Opomin k petju. (G. M. 1888.) K 0:70

NAPEVI ZA 4 IN 5 GLASOV, zložil Anton Nedvčd. 1. Oblakom. — 2. Na goro. — 3. Nazaj v planinski raj! (G. M. 1887.) K 0:70

NAPEVI ZA 4 IN 5 MEŠANIH GLASOV, zložil Anton Foerster. 1. Ah, ni li zemljica krasna? — 2. Domovina. — 3. Naše gore. (G. M. 1887.) K 0:70

TRJE MEŠANI ZBORI, uglasbil Anton Nedvčd. 1. Naša zvezda. — 1. Veseli pastir. — 3. Vijolčin vonj. (G. M. 1891, XXII.) K 1:10

TRJE MEŠANI ZBORI, uglasbil Stanko Pirnat. 1. Naša zvezda. — 2. Bog je moj ščit. — 3. Oblaku (6-glasen mešan zbor). (G. M. 1898, XXVIII.) K 1:30

DVA MOŠKA IN DVA MEŠANA ZBORA. 1. Občutki, možki zbor s samosplovom za bariton, zložil Jakob Aljaž. — 2. Pomlad in jesen, možki četerospev, zložil Stanko Pirnat. — 3. Kitica, mešan četerospev, zložil Anton Foerster. — 4. Zalost, osmeroglasen mešan zbor, zložil Stanko Pirnat. (G. M. 1895, Partitura s 6 glasovi.) K 3:10

DVA MEŠANA ZBORA, uglasbil P. Hu- golin Sattner. — 1. Vrboica. — 2. Naša pesem. (Partitura in glasovi.) K 1:30

VZPOMIADNA PESEM, velik m. šan zbor, uglasbil Stanko Pirnat. Partitura in glasovi (G. M. 1898, XXVII.) K 2:10

LJUBICA. Mešan zbor, zložil Anton Foerster. (Partitura in glasovi.) K 1:70

VENEC VODNIKOVH IN NA NJEGA ZLOŽENIH PESMIJ, za možki, mešani zbor, samospeve, — s klavirjem. Druga izdaja. Uglas- bil Anton Foerster. (G. M. 1894.) K 2:10

MAT. HUBAD. a) Slovenske duhovne pesmi iz 16. in 17. stoletja. (Mešani zbori). — b) Slovenske narodne pesmi. — 1. Rožmarin. — 2. Sem slovenska deklica. — 3. Srečno, srečno ljubea moja. — 4. Čukova ženitev. — 5. Bom šel na planino. — 6. Potrkan ples. (Mešani zbori. Partitura in zbori.) (G. M. 1900, XXXI.) K 3:20

SLOV. NARODNE PESMI, harmonizoval in za koncert priredil Mat. Hubad. 1. Stoji, stoji tam Beligrad. — 1. Ko b' sodov ne b' lo. — 3. Zmlraj vesel. — 4. Lovska. — 5. Je pa davi slan'ca padla. — 6. Prišla je mlaka. — 7. Luna sije. — 8. Bratec vesel vsi. — 9. Ljubea povej! — 10. Škrjanček poje, žvrgoli. (G. M. 1894.) K 2:50

SLOVENSKE NARODNE PESMI, za koncert priredil Stanko Pirnat, besede uredil prof. Ant. Štrif. 1. Mililino slovo. — 2. Delaj, delaj dekle puščice. — 3. Bom šel na planino. — 4. Na Gorenjskem je fletno. — 5. Po noč' budin. — 6. Kak lušno je po let'. — 7. Bog je stvaril zemljico. — 8. Kadar boš na rajšo šel. — 9. Zvedel sem nekaj novega. — 10. Kukavica. — 11. Glej, glej, kak' mimo gre. — 12. Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Večinoma so mešani zbori. (Sch.) K 2:40

33 MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV, uredil Matej Hubad. — To je velik zbornik dovršenih večjih ali manjših skladb, primernih za vse možne prilike. (G. M. 1903.) K 8:20

JADRANSKI GLASOVI. Zbirka možkih zborov in četerospevov, zložil Anton Hajdrih. 1. Slava Slovincem. — 2. Mladini. — 3. Cerkvica. — 4. Pod oknom. — 5. Lahko noč. — 6. Slovo od lastovke. — 7. Jadransko morje. — 8. Nisem Nemeč, dekle lepo. — 9. V tih noči. — 10. Pri oknu sva molče slonela. — 11. Zagorski zvonovi. — 12. Mornarjeva tožba. (G. M.) K 3:10

GORSKI ODMEVI. Zbirka možkih zborov in četerospevov, uglasbil Janez Laharnar. 1. Mi vstajamo. — 2. Moja domovina. — 3. Bratje, v kolo se vstopimo. — 4. Napitnica. — 5. Slovan na dan. — Lovčeva slovo. — 7. Z venci tem ovencam Slavo. — 8. Vinski hram. — 9. Dijaška. — 10. Naša zvezda. — 11. Lahko noč. SLOV. NARODNE PESMI (mala oblika)

1. Zbirka Malenšek-Gerbič, 17 pesni. (G. M.) K 0:24

2. Martin Bajuk, 35 pesni. (G. M.) K 1:—

3. Janko Žirovnik, a) I. zvezek, 50 pesni, vezano K 1:20

b) II. zvezek, 30 pesni K 1:—

Slovanska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici

Išče se

učenca

za knjigarno in trgovino z muzikalijami
in umetninami.

Ponudbe na:

Goriška Tiskarna A. Gabršček.

Orkestrion „Ideal“

igra

vsaki dan od 9. zvečer naprej
brezplačno v veliki Katnikovi
gostilni

„pri večnem življenju“
v Kapucinskih ulicah.

Naznanilo preselitve.

Usojam si naznanjati slavnemu občinstvu, da sem preselil dne 1. avgusta t. l.

svojo

sedlarsko delavnico

iz ulice Vetturini na

trg Korenj št. 11.

Svojim cenj. gg. odjemalcem priporočam, da mi izvolijo ohraniti i nadalje svojo naklonjenost. Spoštovanjem udani

Ivan Kravos, sedlar.

Službe išče

kot hišni oskrbnik, tudi kot kontrolor ali nadzornik kakoga podjetja. Sprejme tudi katerokoli nadzorovanje.

Naslov pové upravništvo.

Sprejme se

na

stanovanje in hrano

2 učenca ali dijaka iz boljših rodbin. Naslov pové upravništvo.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Praščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Gorica • Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

Ivan Verdikon

v Gorici, Magistratna ulica 11.
je odprl

trgovino z raznim blagom

kakor: steklenice vseh mēr in vrst, kozarci za vino in pivo, krožniki in razna posoda s Kranjskega in inozemstva, svetiljke itd.

Cene zmerne, postrežba solidna. Za mnogobrojen obisk se topla priporoča rojakom iz mesta in dežele.

A. vd. Berini — Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K — 64, —72, —80, —88, —96,

112, 120, 136, 144, 160, 180, 200

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštno prosto na dom. Posodo se pošla kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno

Pravi vinski kis in navaden, Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Andrej Fajt
pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Glus. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi neifinejega, za nove maše in godbe, kolače za birmance, porok. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriske pince, potlice itd.

A. Cigoj & Nemec,

veletržca z vini

v Gorici, Magistratna
ulica šte. 1,

toplo priporočata svojo zalogo pristnih belih vipavskih in briskih ter črnih istrskih vin.

Cene zmerne, postrežba točna.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrde

J. ZORNIK — Gorica

sedaj Gosposka ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke perila in ovrtnice za gospode, solnčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

— Zaloga vseh potrebščin za g. šivilje in krojače. —

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem „Trgovskem Domu.“

TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje adružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpirni	K 1.058.400 —
b) vplačani	319.684 —
Dana posejila	1.907.302 —
Vloge	1.991.340 —

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Ruske knjige v izvirniku.

Podpisani knjigarni se je posrečil nakup večje zaloge ruskih knjig v izvirniku. Knjige so docela nove. Izvirna cena je K 2'40, — podpisana pa jih prodaja le po K 1'60. Te knjige so:

1. Peterburgskije Tumani, I. del.
2. II.
3. „Pered čem — to?“ Roman. in „Trup“ povest.
4. „Iz Trjasini na Dorogu.“ Roman.
5. „Zvezda“ (Potepenka) — in „Žena“ (Čehov).
6. in 7. „Bezmoljirije neba“, roman.

Ruski pisatelji v nemščini.

Grof Lev. Tolstoj.

1. Die Kosaken.
2. Sewastopol.
3. Zwei Husaren. Erzählungen eines Markörs.
4. Geld.
5. Der Tod. — Drei Todesarten. — Der Tod des Ivan Ilitsch. — Der Leinwandmesser.
6. Albert. — Luzern. — Die Dekabristen.
7. Soldatengeschichten aus dem Kaukasus.
8. Polikuschka.
9. Unsere Armen und Elenden.
10. Die Kreuzer Sonate.
11. Herr und Knecht.
12. Die Auferstehung der Hölle.
13. Ueber Gott und Christentum. (Gedanken über Gott. — Leben und Lehre Jesu. — Wie soll man das Evangelium lesen und worin besteht sein Wesen?)
14. Die sexuelle Frage.
15. Jermak und andere Geschichten.
16. Ivan der Dummkopf.
17. Die Sklaverei unserer Zeit.
18. Grausame Genüsse.
19. Meine ersten Erinnerungen.
20. Christentum und Vaterlandsiebe.
21. Leben und Tod.
22. Stadt- und Landleben.
23. Was ist die Kunst?

Maksim Gorki.

1. Tschelkasch. — Bolesty — Lied von Falken.
2. Blaue Funken. — Grossvater Archipp u Ljonka.
3. Kein und Artem. — Jemeljan Pilay.
4. Ehemalige Leute.
5. Das Opfer der Langweile. — Die Sonne der Kerkelinge — Der rote Waska.
6. Freunde. — In der Steppe u. a.
7. Malwa.
8. Seubrina. — Ausfahrt — Das Lied von Sturm und Regen — Einmal im Herbst — Die Holzflosser.
9. Warentka Olessow.
10. Der Landstreicher.
11. Ein Verbrechen.
12. Konowalow.
13. Der rote Waska.
14. Das Ehepaar Orlow.

Anton Čehov.

1. Sünde und andere Geschichten.
2. Ein Glücklicher und andere Geset.
3. Eine gottgefällige Anstalt.
4. Eine Kunstliebende Frau und andere Geschichten.

Vsevolod Garšin.

1. Die Bären. (ilustrovano).
2. Ein kleines Gespräch und andere Novelle

N. M. Karamzin.

1. Paris in der Revolution.
2. Reisebriefe aus Deutschland.

Grof V. A. Sologub.

1. Die Pflgetochter.
2. Vornehme Welt.

Knez V. V. Meščerski.

Petja Skuratov.

K. P. Masalski.

Zwei Leutnants.

Maksim Bělinski.

Die Stadt der Toten und andere Erzählungen.

F. M. Dostojewski.

Herr Prochartschin. Aufzeichnungen ein Unbekannten.

F. M. Rešetnikov.

Die Podlipowzi.

N. V. Kukolnik.

Sergeant Ivanov.

N. A. Lejkin.

Lustige Kaufmannsgeschichten.

A. Mariński.

Erzählungen.

Novo izdanje. Izvirna cena 1 mark (K 1'20), — prodaja

le po 90 vin.

Slovanska knjigarna
A. GABRŠČEK v Gorici

„Narodni kolek“ koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.